

פרוטוקול מס' 57/ב
מישיבת ועדת הכספים
סיום ג' כ' בטבת תשי"ז - 22.1.57
בשעה 09.00

חברי הועדה:

השתתפו:

- י. גורי - היו"ד
- י. אפרתי
- י. גלסטן
- י. בדר
- י. בהיר
- ש. דיין
- א. הרצפלד
- ז. סוזנבייב
- י. קרגמן
- ח. רובין
- ג. שוקן
- ס. חזני
- י. בן-הרן

סוזנבייב:

- ז. שרף - הממונה על הכנסות המדינה
- ד"ר ברוש - נציב מס ההכנסה
- י. בר-יוסף - מטעם בנק ישראל
- ז. צור סגן שר החקלאות

סדר-היום:

- א. סיום הדיון בחוק הרבית.
- ב. מטען הדיון בחוק לתיקון פקודת מס ההכנסה.
- ג. ערבות הממשלה להלוואות לחקלאים.

היו"ד י. גורי:

אני פותח את הישיבה.
אנו ממשיכים בדיון בחוק הרבית - סעיף 6.

מר קטרון:

בטרם נעבור לסעיף 6 ברצוני להציע תקון סגנוני
בסעיף 2: אחרי המלים "כל סכום שתווסף"
יבואו המלים "לקרן עקב תבואי הצמדה". ובסולית במקום
"היתר הצמדה" - "הצמדה".

ז. סוזנאייב:
אני מציע להוסיף את המלים: ובלבד שלגבי
מלווה שסולק תוך 5 שנים, לא תעלה התוספת
על חמשים אחוז ממולה עליה.

י. בדר:
אני מבין את כוונתך, אבל איבני חוטב שמקומה
של הצעה זו הוא בסעיף זה, סעיף זה נוסף רק זאת,
שבמקרים מסויימים הצמדה אינה נרמית כרביית.

היו"ר י. גורי:
יש טעם נוסף, שבדרך זו אתה קובע, כאילו ועדת
הכספים סמכה את ידה על עצם עקרון ההצמדה ולו
גם בהגבלות מסויימות. זאת בודאי איננו יכולים לעשות, כי הדבר נתון
בו יכוח.

ז. סוזנאייב:
אם יוצאים מתוך הנחה, שההצמדה הותרה במדינה...

י. קרגמן:
ההצמדה לא הותרה.

היו"ר י. גורי:
גם אם נניח כך, הרי הדבר נתון בו יכוח, ואילו
עסקנו בענין ההצמדה במי ריין, היה זה דבר אחר.
אבל מכיון שאנו עוסקים בו בעקיפין, עצם קביעת הסייג במה לומר שאנו
סומכים ידנו על עצם ההצמדה.

מר קטרונו:
בקשר להערתו של מר סוזנאייב, ברצוני להסביר
מה היה בבית המשפט. הנזירה היה הצמדה, ושתי
טענות היו כפי הלורה: א) הסכום המצטרף לפי הצמדה הוא רבית, ולכן
הוא נוגד את החוק העתומי על רבית. פסק בית המשפט שהצמדה אינה רבית.
ב) דבר זה הוא נגד המינטרס של הצבור. גם טענה זו נפלה. זאת אומרת, בית
המשפט מסק, שההצמדה אינה נוגדת לא את החוק הכללי ולא את חוק הרבית.
ועכשו אנו באים בחוק זה לא להמיר, אלא להפך - לצמצם.

ז. סוזנאייב:
אני מסיר מפומא את הצעתי.

היו"ר י. גורי:
אנו עוברים לסעיף 6.

מר קטרונו:
המסקה האחרונה לגבי התישבות נוגעת רק להתישבות
של 15 שנים.

י. בדר:
אני מתנגד לפסקה זו - הנהלה היא עקרונית: היא
אפשר ליצור תביעה שאינה כוגבלת בשום התישבות?
אחר הדברים שבגללם קיימת ההתישבות, זוהי הסכנה של פרעיות בהוכחות.
לכן אני מתנגד לפסקה זו בחוק זה. אני הייתי מסכים לפסקה שתבטיח שיותר
יהיה להעלות את כל הפרשה מיום התשלום האחרון.

מר קטרונו:
אני מוכן לוותר על המסקה הזאת. אני חשבתי שאני
הולך ברוח דבריו של מר בדר, ואני חוטב שהיא
צריך לקבל פסקה זו בשתי ידיים. אבל אם לך יש טפחות, אני איבני מוכן
לההרג על התוספת.

היו"ר י. גורי:
לי לא נראה הדבר טעם פשוט מאד. איבני יודע על
מה חלים דיני ההתישבות. אבל אני מתאר לי שהם
חלים על דבריה רציניים. הם אנו אומרים כגון שענין זה של רבית מופרזת
עולה חסיבותו על כל מה שדיני ההתישבות חלים עליו, נדמה לי כי בזה אנו
מפליגים יותר מדי רחוק. מכל מקום אני טעמיד להצבעה את ההצעה למחוק פסקה זו
ה צ ב ע ה.

הוחלט למחוק את המלים "ועל אף כל הוראה שבדיני ההתישבות".

סעיף 6 בנוסחו המתוקן - נתקבל

היו"ר י. גורי:
אנו עוברים לסעיף 7.

מר קטרון: בסעיף 7 הרסיתי לעצמי לי ול יזמה ולהוציא את תחולת חוק הפקעת שערים, ואני מציע שבועדה תקבע את הענשים, וכי הענשים יהיו רק כספיים. העבירה היא רדיפת בצע, נעניש את האיש בכיסו.

היו"ר י. גורי: איזה קנס אתה מציע?

מר קטרון: 10 אלפים לירות ו"פי 20".

ז. סוזאייב: אני חושב שאפשר להסתפק ב-10 אלפים לירות.

היו"ר י. גורי: אם מוחקים את הסיפא של הסעיף ואומרים "דינו קנס 10 אלפים לירות", פירוש הדבר שאף פעם לא יהיה קנס יותר גבוה מ-10,000 לירות. לכן מוכרחים לנקוט מדד כפול. אני מציע לוטר: עד 10 אלפים לירות ופי שניים.

י. בר-יוסף: אני מציע להוסיף: הכל לפי הסכום הגדול ביותר.

מר קטרון: לפי סעיף זה בלי התוספת, אם מישהו מכניס פקדון לבנק, אחרי שבגיד הבנק קבע רכיה של 4 אחוז לפקדונות והבנק משלם לו 5 אחוז, הוא אשם בעבירה. לכן הצעתי את התוספת.

ז. סוזאייב: הסיפא נוגעת למוסדות בנקאים. מוסד בנקאי הוא לא רק בנק לאומי או בנק הפועלים. פירוש הדבר שאתה בא ואומר, שאם מישהו יתן הלוואה למוסד בנקאי...

מר קטרון: פקדון ולא הלוואה.

י. בר-יוסף: אני חושב ששאלת מר סוזאייב היא במקומה. גם אני אינני מבין את התוספת הזאת.

י. בדר: אני מוכן להסביר זאת. חוק בנק ישראל נותן לבגיד סמכות לקבוע את הרבית המכסימלית שמוותר לבנקים לשלם בעבור פקדונות. סעיף זה אינו מכונן נגד מה שקוראים נשך, אלא בכדי לסנוע התחרות בין הבנקים. אם בנק משלם יותר בעד פקדון - הוא עובר על סדרי מערכת הבנקים, ובחוק בנק ישראל יש סנקציות נגד בנק כזה. העובר על החוק במקרה זה הוא הלווה ולא המלווה, הבעיה היא לא בגובה הצרכה להיות סנקציות נגד הלווה. ייתכן שהצרכה בין הבנק לבין הקלינט הב יחסים מיוחדים, ומכיוון במקרה זה מי מפטר בגיד המלווה - הבנק - מנפל את המלווה, כי אם בנק דיסקונט ישלם לי לא 4 אחוז כפי שקבע הבגיד, אלא 5 אחוז, אולי הבנק אינו בסדר, אבל אני בודאי שאינני יכול לעמוד בפני אשמה שקבלתי רבית מופרזת.

היו"ר י. גורי: אני מעמיד להצבעה סעיף 7 בנוסח המתוקן:

" הנותן מלווה ברבית מופרזת או המקבל רבית מופרזת, דינו קנס 10,000 לירות או פי חמישה מסכום הרבית המופרזת; הוראה זו לא תחול על פקדונות במוסד בנקאי כמשמעותו בחוק הבנק."

ה צ ב ע ה

סעיף 7 בנוסח המתוקן

היו"ר י. גורי: אנו עוברים לסעיף 8.

ז. סוזאייב: אני מציע למחוק את הסעיף.

היו"ר י. גוריי:

אני מעמיד להצבעה סעיף 8.

ה צ ב ע ה

סעיף 8 - בתקבל

היו"ר י. גוריי:

אנו עוברים לסעיף 9.
היות ואין הערות - אני מעמיד להצבעה סעיף 9.

ה צ ב ע ה

היו"ר י. גוריי:

אנו עוברים לסעיף 10(א).

וכאן אני רוצה לשאול: אם אתה קובע בסעיף 9 שהחוק העותומני על ריבית בטל, האם אתה יכול בסעיף הבא לעשות אלמינציה של אחד מסעיפי החוק העותומני?

מר קטרון:

להפך, אני מבטל אותו פעמים. בסעיף 10 אני אומר, כי לגבי מלוות שנחננו בעבר, כל החוקים האלה ימשיכו להתקיים, פרט לסעיף זה. וסעיף זה אומר שאף פעם לא תעלה הרבית על סכום הקרן. אנו באים לוטר, שבמקרה שחברה קבלה הלוואה ונתנה אגרת חוב ל-20 שנה, בטקלה זו סותר שהרבית תעלה על הקרן.

א. בהיר:

ומה ביחס להלוואות שנחנה הסוכנות ל-40 שנה ברבית של 3,5 אחוז?

ט. דיין:

הסוכנות לא נתנה הלוואות ל-40 שנה ב-3,5 אחוז. היא נתנה הלוואות ל-40 שנה ב-2 אחוז והלוואות ברבית של 3,5 אחוז ל-30 שנה.

היו"ר י. גוריי:

אני מעמיד להצבעה סעיף 10(א).

ה צ ב ע ה

סעיף 10(א) בתקבל

היו"ר י. גוריי:

אנו עוברים לסעיף 10(ב).

מר קטרון:

הוראה זו היא מהפכנית, כי עד עכשו לא היתה עבירה בקבלת רבית מופרזת, להבא קבלת רבית מופרזת תהיה עבירה. אבל הכוונה היא, עד כמה שאני מבין, לקבוע אחוז גבוה יותר מהנהוג כיום, היינו - 12 אחוז. היוצא מהורה זו הוא, כי אם לא יוצא מיד הצו בדבר שעור הרבית, קבלת מלווה בשעור רבית העולה על 9 אחוז - תהיה עבירה.

היו"ר י. גוריי:

בדרך זו אתה שוב מחייה את החוק הקודם. נניח שטר האוצר ונגיד הבנק לא הוציאו צו. אז אתה אומר שקיים החוק הקיים לגבי 9 אחוז עם כל התוצאות לפי החוק הזה.

י. בדר:

אני מתנגד לסעיף זה, כי זוהי צורה גרועה יותר מהסעיף שמחקנו, סעיף שאמר, כי אם אין הוציאו צו - בית המשפט יקבע מה היא רבית מופרזת ומה אינה רבית מופרזת. לגבי סעיף זה כבר אמר גוריי, ותמך בו מר הורביץ; שאם הממשלה אינה מוציאה צו כנראה שההגבלה אינה דרושה, ואם אמנם תבוא הממשלה למסקנה זו שההגבלה אינה דרושה ולא תוציאו צו - מדוע הביאו את החוק הזה?

כאן נעשה הדבר בצורה ברורה יותר, כי כגון
הוכנס מספר נוקשה - 9 אחוז; ואין לו כל יסוד, אלא בעבור. לכן אני
מתנגד לסעיף זה. אבל לעומת זאת אני חושב שצריך למנוע יצירת ווקום,
כדי למסמלה יהיה פגמי להכין את הצו. חוק זה יכנס לתקפו 10 ימים
לאחר אשורו בכנסת. אבל עד אז חסר לא יספיק להכין את הצו, ואנו לא נספיק
לאשר אותו. לכן אני יכול להסכים לכך, שתוכנס הוראה לפיה חוק זה יכנס
לתקפו חודש ימים לאחר אשורו.

ז. סוגיא י"ב:

כולנו יודעים מראש שכל המסק וכל מערכת המשרות
במסך אינם מתנהלים על בסיס של 9 אחוז. אם נקבל
את הסעיף הזה, וחוק זה יכנס לתקפו שבוע או שבועיים לאחר אשורו (כגון
קשה לקבוע תאריך קבוע מראש, כי שר המוצר צריך להביא את הצו לאשור ועוד
הכספים ויכול להיות שהוא יביא דבר שלא יתקבל על דעת ועדת הכספים)
ארי-מתוך ידיעה ברורה מראש בהפוך את כל המסק לעבריים בגושפוקא של המדינה
והכנסת. אני חושב שקבלת סעיף זה היא דבר גסורדי. אני חושב שאשור ספחה
הזאת יצא דבר כה בלתי-צודק ובלתי סוסרי.

מדוע איבך מוכן להסכים שכל אותם חוקים יסביח
ישטרו בתקפתם עד לפרסום הצו? אני אינני יודע מה תחליט הממשלה. יכול
להיות שמתוך ידיעה, שבינתיים קיים סעיף לגבי 9 אחוז, תספור הממשלה את
ענין הוצאת הצו.

ט. ספרון:

אני מציע לנסח את הסיפא של סעיף 10(ב) בלשון
זו: "יראו לענין סעיף 6 אך לא לענין סעיף 7
הייבית העולה על 9 אחוז לשנה כריבית מופרזת". פירוט הדבר שלא הייתה
סנקציות של ענישים.

י. בר:

יש לי ניסוח נוסף נגד סעיף זה. סעיף זה איננו
לתקופת מעבר אלא לתקופה בלתי מוגבלת. הוא קובע
שכל זמן שהחוק הזה יהיה קיים ולא יוצא צו, הרבית הסותרת תהיה 9 אחוז.
פירוט הדבר שאם הממשלה מציעה צו על 10 אחוז, שר המוצר מעלה את הרבית
החוקית, ויש בזה סכסוך אימפליקציה פוליטית. אילו היתה כוונה להוריד את
שער הרבית החוקית מ-9 אחוז, היה זה תפקיד ממשלתי לממשלה, אבל אנו
יודעים שזו איננה הכוונה. לכן סעיף זה יוצר סכסוך שהממשלה לא תקבע
שער רבית, אלא מעלה את שער הרבית.

לכן אני חושב שסעיף זה טיותר לגמרי. ואם מר-
קטרון חוסס מפני יצירת חלל ריק, הרי חלל ריק כזה יכול להיות בשני מקרים,
במקרה אחד - ותקופה מסוימת עד שיוצא הצו. במקרה שני - אם הממשלה לא
תוציא צו או תבטל צווייה קיימים. זהו חלל ריק שאנו רוצים בו.

היו"ר י. גורני:

ככל שאני מזהק יותר בסעיף זה, כן הוא אינו
בראה לי. והטעם שלי הוא זה: הממשלה מצאה
לנכון להציג לכנסת חוק. הכנסת מאשרת חוק. בסעיף 9 של החוק הזה נמסר
שהחוק העומדונוני על רבית בטל. אם אנו מכניסים סעיף 10(ב) אנו עובדים
על בלתי- בפני עיוור לא תשים מכסול, אנו נותנים בידי הממשלה מכסיר,
היא יכולה להפעילו. אם נקבל סעיף 10(ב) יצא, כי מצד אחד יש לממשלה
מעשים שלא לפעול ומצד שני היא תפעיל את האזרח. זה דבר שאינו
מתקבל על הדעת. אז אפשר לאחוז את החבל בשני ראשיו. לכן אני חושב שסעיף
זה טיותר.

י. קריגפון:

סעיף זה אינו בראה גם בעיני. החוק
נותן ממשלה לשר המוצר להוציא צו על שער הרבית.
אם הוא שמתטט באפשרות זו או לא - זה ענינו. אבל בסעיף זה נקבע שער
הרבית ל-9 אחוז. יוצא מפורש כי שר המוצר מרמ הממשלה במסמכות שניתנה לו
להוציא צו ומאידך הוא מסריץ לעצמו רבית של 9 אחוז. זה לא יתכן. יוציא
שר המוצר צו על שער הרבית, ואז יהיה הדבר טובין.

א. בהיר:

חוק זה לא בקבע ליום. נביח שהמטלה לא תרצה להוציא צו - והחוק אינו מחייב אותה לעשות זאת - אז כל רבית נותרת. במקרה כזה אני מעדיף שתהיה רבית של 9 אחוז האסר לא יהיה שום דבר. אולם אני רוצה לקבל דעת החברים המציעים לשלל סעיף זה, נדמה לי שיהיה מוצדק אם בסעיף אחר בקבע תקופת מעבר וכחייב את טר האוצר להוציא צו.

ז. סונזאייב:

האם אתה יכול לחייב את ועדת הכספים לאסר את הצו תוך תקופה סבירימה?

י. בדר:

אם אתה רוצה שאצו יוצא בהקדם, אתה מוכרח לסחוק סעיף זה; כי אז לא תהיה ברירה לשר האוצר, אלא להוציא את הצו.

טר. קטרנון:

אני אמרתי פה בסעיף זה היום טענף המציעים, ואני מבקש שהועדה לסקול אותו בכובד ראש, כיוון שכאן בפניכם שתי אפשרויות: או שתגידו כי בסיון בסעיף דומה בחוק הבנק הוכיח, שאין זה מספיק לתת לסמך לה סככות, כי היא אינה מסתמסת בה, ולכן אנו רוצים לדעת מה יהיה בתקופת המעבר, או שתגידו: הצעת חוק - הסתמסו בו.

היו"ר י. גורני:

אני מתחזק בוועתי אם אני סביא בחשבון שחוק זה עורר התנגדות די חזקה. ואם המטלה עומדת על דעתה סיפן הוא שהיא חושבת שהחוק בחוץ, ואם החוק בחוץ - עליה להפעילו.

טר. קטרנון:

אני מבין דעת הועדה היא, כי על המטלה להסתמס בסככות התבט לה בחוק זה ולהוציא צו, ואם לא כל רבית תהיה נותרת. השאלה היא רק, אם אתם מוכנים לתת למטלה שהיא ארוכה יותר להוצאת הצו?

י. בדר:

כן.

ח. רובין:

אני מסכים לכך שיש לחייב את המטלה להפעיל את החוק, אחרת אין כל טעם בחוק זה. אולם סעיף 10(ב) נוסר, כי אם המטלה לא תוציא צו, הרבה הסותרת היא 9 אחוז, וכל ריבית העולה על 9 אחוז היא ריבית מופרזת.

היו"ר י. גורני:

נתת פירוש נכון לסעיף, אבל לא סתרת את כל הנימוקים שהוצעו כאן נגדו. והדעה שהובעה כא היא, שאם המטלה עומדת על דעתה שיש צורך בחוק, היא צריכה להפעיל אותו אם היא אינה מפעילה אותו לגבי סוג מסויים של סלונות, סיפן הוא שהיא סבורה שעל סוג מסויים של סלונות, או על כל הסלונות, הוא אינו צריך לחול.

ח. רובין:

הלחץ החזק ביותר על המטלה להפעיל את החוק הוא להשאיר בחוק סעיף 10(ב), כי אם היא לא תפעיל את החוק יהיה שער אחיד של רבית לגבי כל סוגי הסלונות. ואם המטלה אינה רוצה בזה - והיא אינה רוצה בזה - הדבר מחייב אותה להביא צו על רבית דיפרנציאלית.

טר. קטרנון:

הצעתי היא כי סעיף 10(ב) יפחק, ואז סעיף 10(א) יהיה סעיף 10, ובמקום סעיף 10(ב) יבוא סעיף 11 בנוסח זה: תחולתו של חוק זה וסעיף 78 לחוק בנק ישראל היא טיוח 1.3.57.

היו"ר י. גורני:

אני מעמיד להצבעה הצעת טר קטרנון.

ה צ ב ע ה

הוחלט לפחוק סעיף 10(ב).

סעיף 10 - נתקבל

סעיף 11 - נתקבל

חוק הריבית, תשי"ז - 1957 - א ר ש ר

אני סומר לעצמי זכות הסתייגות להשאיר את
סעיף 10 (ב).

ח. רובין:

אני רוצה לציין שנעשתה עבודה רצינית מאד
בדיון בחוק זה, ובמיוחד עלי לציין את עזרתו
החסובה של ד"ר בדר כמטפסן בדיוק בחוק זה.

היו"ר י. גורי:

אני מבקש מיו"ר הוועדה, כי ירטה לנו לסטור
הודעה קצרה לפני ההצבעה על החוק בכנסת במסגרת
אחרי ההצבעה.

י. בדר:

של 10 דקות.
היו"ר י. גורי:

רציתי לבקש אותו דבר, אלא שאני מבקש 15
דקות במקום 10 דקות.

ז. סוזאייב:

אבל לך יש הסתייגות.

מר קשרון:

אני סוותר על ההסתייגות ומבקש רשות להודעה.

ז. סוזאייב:

אני מבקש לדעת האם גם לי סותרת הודעה?

י. בן-אהרן:

ענין ההודעות הוסדר על ידי התקנון. ואם אינני
טועה באמר שם, שיש זכות להודעה במקרה שאין
הסתייגויות, אבל הוועדה פריכה לקבל החלטה על כך. אמנם אני רשמי לי זכות
להסתייגות לסעיף 10, אבל אם אומר על הסתייגות, מבקש רשות לסטור הודעה.

ח. רובין:

אין לי כל יסוד פורמלי חוקי לסלול אפשרות זו,
אבל כל אחד יסקול לעצמו אם זה רצוי או לא.

היו"ר י. גורי:

אני מציע סלפני שהחוק יובא לכנסת, נקיים התייעצות
ביחס למסירת ההודעות.

א. בהיר:

אם מר רובין או מר בן-אהרן יבקשו לקיים התייעצות
בענין ההודעות לפני שהחוק יובא לכנסת - מקבל

היו"ר י. גורי:

זאת.

אינני רואה כל צורך בדיון זה.

י. בן-אהרן:

אני משאיר לעצמי את הזכות להביא את שאלת
ההודעות בפני הוועדה לפני הבאת החוק לכנסת.

א. בהיר:

אם יש סורה של הודעות, מבחינת כבוד הכנסת,
מוטב שהן תבאנה לפני ההצבעה.

י. בדר:

אני מבקש את בעלי ההודעות להראות לי את תכנן,
לא לטע צנזורה אלא כדי שאדע להשיב עליהן, אם

היו"ר י. גורי:

אצטרך לעשות זאת.

חבר הכנסת סנה מבקש לאטר לו 3 הסתייגויות:
האחת לסם החוק והיתר לסעיפים 3-4-5.

י. בזק:

הוחלט לאטר לחבר הכנסת סנה הסתייגויות לסעיפים 3-4-5.

אנו עוברים לסעיף הבא בסדר-היום - חוק לתיקון
פקודת מס ההכנסה, סעיף 25. (קורא את הסעיף).

היו"ר י. גורי:

אם הדרגה עליה מוצע להטיל מס של 600 פרוטה על
כל לירה אני מציע להגדיל עד 2500 ל"י ולעומת
זאת אני מציע להוסיף דרגה נוספת בה על כל לירה יוטל מס של 625 פרוטות.

ח. רובין:

י. ברר:
עד כמה שידוע לי לאוצר היו הצעות חרות. כמה מהן פורטמו בעתונות. הייתי מבקש מר שטר שרף יביא לידיעתנו את ההצעות האלטרנטיביות כפי שהוצעו בזמנו, כי אני הייתי רוצה להץ אחת מהן.

היו"ר י. גורני: אמת יכול לבקש זאת בזמן פרטי.

ז. שרף: אמת תקבל את ההצעות.

ז. סוזאייב: אין בידי כרגע הצעה, אבל אני מבקש לסמור לי זכות להציע את ההצעה לפני ההצבעה.

היו"ר י. גורני: סעיף 26 בוטל.

ז. שרף: אנו נביא הצעה נחרת במקום הביטול.

היו"ר י. גורני: אם כך, אנו מוחקים את המלה "בוטל" ורושמים לפנינו כי תבוא הצעה נחרת.

סעיף 27. (קורה את הסעיף).

ז. שרף: בסעיף זה יש שובי אחר, והוא - האפשרות לשלם 25 אחוז וסי מפתח נחנת גם לחברה.

ז. סוזאייב: אני סבור את שלטונות מס ההכנסה על תיקון זה.

היו"ר י. גורני: אנו עוברים לסעיף 28. וכאן ברצוני להזכיר לכם, כי הוסיפו בפנינו נציגי התאחדות בעלי התעשייה, וטענו שיש כאן העלמה ברבע אחוז של המס לאחר ביטול מס ההכנסה של 7,5 אחוז לרשויות המקומיות.

ז. סוזאייב: נציגי התאחדות בעלי התעשייה טענו טענה נוספת. טענה אחת היתה לגבי ההעלמה ברבע אחוז.

טענה שניה היא זו, שהיו חברה משלמת 53,75 אחוז. זה מחולק לשניים: 26,875 אחוז שזה מס רווחי חברות אנגלוטי, ו-26,875 שהחברה משלמת על חשבון מס ההכנסה שיגיע ממקבל הדוידנדה. עכשו במה התיקון וקובע, שבמקום 26,875 החברה תהיה חייבת בתשלום מס של 29 אחוז, מירוש הדבר הוספת מס אנגלוטי על חברה בגובה של 2.125 אחוז. הויכוח הוא גם לגבי הצד המסטי, כי אם צריך להשוות, אפשר להשוות כלפי מטה ולא כלפי מעלה.

אני טוען טענה כבדה נגד כל ניסיון להכביד על מס רווחי חברות, ואני מציע הצעה מסוימת בכיוון זה. אין לשכוח את טענה המסק שלנו. החברה מצלנו אינה דומה לחברה באנגליה או באמריקה. אם יש הפרדה גמורה בין החברה ובעלי המניות. מצלנו הרוב המכריע של החברות פרט למסדר קטן, הן שותפויות שנתנה להן צורה של חברת מניות. אני חושב שהיה זה מוצדק לעשות גם מצלנו הפרדה זו. והייתי רוצה לדעת, אם אתם מעוניינים שבהתפתחות המסק שלנו ילך ויגדל מספר החברות וילך ויקטן מספר השותפויות המאורגנות שלה באורת חברה או לא?

י. ברר: בדרך כלל קיימות כמה בעיות לגבי חברות. הבעיה הראשונה היא לגבי חברה שהיא בעלת בית. חברות אלו הן בניבור לכל הגיון משקי. אבל רוב החברות הללו מוקמות בגלל חוק הירושה שלנו. מי אפשר לעשות צוואה על אדמת מירי, ורוב הבתים האלה בנויים על אדמת מירי. היות וזה לא נוח, קמו בארץ חברות כיתיות כי את המניות על שם החברה אפשר להעביר בירושה.

ז. שרף: חברה כזאת לגבי חוק מס ההכנסה יכולה להיות שותכות.

י. בדר: כך זה היה עד היום.

ז. סרף: אנו מטאיריים זאת.

י. בדר: לגבי חברה זו הדבר ההגיוני ביותר היה לבטל

את הסירי. יש לתת לחברות אלו זכות בתור בעלות פרטית. אבל היות והדבר מסובך, זה מוכרח להשאר כך, אבל המסגרת של 5 אנשים אין לה שום טעם.

ז. סרף: ענין זה אינו שייך לסעיף זה.

י. בדר: כאן מציעים להטיל מס של 54 אחוז על חברה, כאשר 36 אחוז מהמס אינם נתונים לבכוי דווידנדה ואת ה-4 אחוז אתם מוסיפים דוקא למס החברות ולא למס הכנסה. זוהי מכה נוספת. עד עכשו ה-4 אחוז לעיריה היו נחשבים מבחינת דווידנדה בתור הוצאה.

ז. סרף: לא, רק חצי מזה.

י. בדר: עכשו אתם רוצים שכל ה-4 אחוז יצטרפו למס חברות.

פירוט הדבר שבמקרה זה אתם מוסיפים מס. סנית, אתם מורידים את התקרה המעשית ל-60 אחוז. ואיך יתכן שלגבי 60 אחוז אלה יהיה המס 54 אחוז? לפי החשבון המס מגיע ל-71,5 אחוז, ועל זה יש להוסיף 16 אחוז יהב סגן, ואז מגיע המס ל-87,5 אחוז על הכנסת החברה. מוסיפו את המס שאתם מקיימים עד היום לגבי פחת ופצויים ורביית מופרזת, ואז יתברר שאתם לוקחים מהכנסה כזאת יותר מ-100 אחוז. כיצד יתכן הדבר? אדרבא, יגידו מר סרף שאין זה כך.

ז. סרף: בודאי מזה איננו כך.

י. בדר: אני סבור שצריך לעשות סני דברים: (א) להוריד את המס מ-54 עד 50 אחוז; (ב) לבטל את המס הכפול על חברות.

ד"ר ברוט: אנו רצינו לבטל את החוק של תוספת מוניציפלית למס הכנסה בתור חוק נפרד. אילו היינו עושים זאת, היה יוצא 26,875 אחוז מס הכנסה ו-26,875 אחוז מס רווחי חברות ולא היה מקום לאף תלוזה.

ז. סוזאייב: יכולת לחלק את ה-54 אחוז ל-27 אחוז ול-27 אחוז.

ד"ר ברוט: נכון. אבל מה היתה הסיבה שהעברנו את הכל למס רווחי חברות? כאשר חברה מסלמת 27 אחוז מס הכנסה, היא רשאית לנכות בטעת התשלום דווידנדה. תושב חוץ המחזיק בדווידנדה שילם 27 אחוז. תושב חוץ חייב במס כשו תושב הארץ, לא נותנים לו ניכוי על כל המכונים אלא עד 1500 לירות בגובה של 25 אחוז. והיו מקרים שהיינו צריכים להחזיר לתושב חוץ בדולרים או בלי"ט או בפרנקים סוויצרים 2 אחוז, כפי שעשינו עד 1951.

סרביה אנו מנכים - 25%. הוא הדין - דמי
מפתח. כדי שלא נוציא מטבע זר החוצה עלינו לנכות 27%. לא רצינו ללכת
בדרך זו והחלטנו על השיטה בה בחרנו. יש בה אולי משום הכבדה מסוייטת,
אך בכל זאת אין היא מתבטאת ב-2%.

טועים חברי הכנסת סוזאייב ובדר טעות פאטאלית.
באטריקה לא מקבל בעל הסניות כל זיכוי בעד המס אותו שילמה החברה. החברה
באטריקה משלמת 52% מס. נכון אמר חבר הכנסת סוזאייב שחברה שהכנסתה אינה
עולה על 25 אלף דולאר משלמת 30% בלבד.

ז. סוזאייב: האם לזה אתם מוכנים?

ד"ר ת. ברוש: על אלף לירות - בטכיים.

ז. סוזאייב: אני מוכן להתווכח אתך על הסכום.

ד"ר ת. ברוש: אם אני למשל בעל מניות וקבלתי 50 דולאר,
חייב אני בחשלוט מס מלא על 50 דולאר אלה
לפי השעורים הנהוגים, כי אין רואים באטריקה כל קשר בין בעל המניות
לכין החברה. לא כן בארצנו. כאן מקבלים זיכוי בשעור של 25% בעד המס
אותו שילמה החברה.

י. בדר: אולם במקום 54% אפשר לקבוע רק 50%.

מר ז. שרף: כל אחוז עולה חצי מיליון ל"י לשנה.

א. אלטמן: מה מספר החברות בארץ?

ד"ר ת. ברוש: מספרן של החברות העיסקיות - 6000. החלק
הארי אינו חייב כלל במס.

היו"ר י. גורי: לפני שועדת הכספים תסיים את הדיון בסעיף זה
בקריאה ראשונה, מן הראוי שנימטע מפי שלטונות
מס-הכנסה מהם התיקונים שהם רומזים עליהם ומוכנים להכניס בסעיף זה
בעקבות ההשגות ששמענו מפי משלחת התאחדות בעלי התעשייה.

א. בהיר: אם נשאיר את הטסטוס קוו: מס רווחי חברות -
27% ומס של 25% על בעל המניות, יצטרף הדבר
יחד ל-52%. מבחינת מס רווחי חברות לא יהיה כל הפסד אם נשאיר 27%, אולם
מה יהיה ההפסד אם ניתן רק 25%?

מר ז. שרף: 900 אלף ל"י. ואם נאמר שהזיכוי הוא מליש,
הרי לך הפסד של 600 אלף ל"י.

א. בהיר: אני מציע לשלטונות מס-הכנסה לשקול הצעה זו.

ז. סוזאייב: אני מוכן להצטרף להצעתו של חבר הכנסת בהיר.

סר ז. שרף:

כיום כתוב בחוק: 25% מס הכנסה ו-25% מס רווחי חברות. בתוספת לרווחיות המקומיות כתוב 7,5%. חוק זה נחבטל, ועל כן במקום 25% אנו אוטרים 27%. כלומר, אנו אוטרים על ידי כך על אותה הכנסה. אנו סוותרים על 1 3/4 וסרוויחים שטינית אחוז. ההפסד האפקטיבי הוא 1 1/4 וזה אוטר 6-7 מאות אלף ל"י.

ז. סרזאייב:

אני מציע לשלטונות מס הכנסה לחשוב אם אין כל אפשרות להפחיד בין חברות. אלה שאינם מנהלים ספרים מהווים את החלק הקשה ביותר בדיונים שבין פקיד השוטה לבין בעלי העסקים, ויהיה בזה כדי להוציא את העוקץ. אנו יכולים לעשות צעד רציני להכרעת המסק אם נפריד את המס בין חברות גדולות לבין חברות קטנות.

ד"ר ת. ברוש:

המצב איננו כה רע. אילו היה כה רע לא היו בוחרים הכל לרשום את העסק כחברה. החברה נותנת הגנה בפני ערבויות. תמיד אפשר להפוך הכנסות קטנות, הכנסות החברה להכנסת בעל העסק. ענין של חברה הוא תמיד טאד גטיש מבחינת מס הכנסה. אנו מתנגדים לשותפות, כי בשותפות יכול בעל העסק לרשום כבעלי מניות את אשתו, ילדיו, דודיו ודודותיו, וקשה לנהל ויכוח על חלוקת ההכנסה והרווח של החברה. הצבור שלנו אינו נרתע מחברה, כי כשמדובר על שותפות, תמיד נשאלת השאלה: בין מי למי. על כן שמרנו לנו זכות להתערב בעניינים אלה.

סר ז. שרף:

יתכן והצעת חבר הכנסת בהיר עלולה להתקבל.

ס ע י פ 29 ו-30
=====

ד"ר ת. ברוש:

עד כה כתוב היה כי רווח הון כולו מס הכנסה והוא פטור ממס רווחי חברות. עתה אנו אוטרים: חצי מס הכנסה וחצי מס רווחי חברות; כי מי שהיה פטור מתשלום מס הכנסה, מדוע יהא פטור מתשלום מס רווחי חברות? הלכנו בדרך הגיונית פשוטה ואמרנו, שבמקרה והוא פטור ממס הכנסה עליו לשלם בכ"ז מס רווחי חברות.

ז. סרזאייב:

לפני מחצית השנה הכנסתם תיקון לגבי חלוקת דיודנדה. אם יש לשלם חברה שיש לה הכנסה של מאה אלף ל"י ורווח הון של 10 אלפים ל"י. היינו סה"כ 110 אלף ל"י. החברה שילמה 50%, כלומר - 50 אלף ל"י ו-2500 מאותם 10 אלפים ל"י שהם רווח הון. בא עכשיו החוק וקובע כי בשעת חלוקת דיודנדה, שגם אני מחלק את כל מה שבשאר - 50 אלף ל"י ו-7500 שנשאר - 10 אלפים רווח הון - יש לנכות 2500 ל"י אלה ששולמו על חשבון ה-10 אלפים ל"י על ידי החברה ולנכות 25% מס הכנסה. כך נוהגים לפי החוק שהיה קיים עד כה. עתה באים להציע נוהג חדש: 50 אלף ל"י יישארו כפי שהם, אולם לגבי 10 אלפים הל"י שהם רווח הון בא שינוי.

למעשה אתם פוגעים באדם פעמיים: קודם אמרתם שיש שמקבל דיודנדה צריך לשלם, ואט עד כה רווח ההון שבא לחברה היה נפרד ולא הצטרף להכנסה של מקבל הדיודנדה לחישוב כולל שלו, הרי לא כן עתה. עכשיו, אתם באים ומוסיפים על המס שחייב בעל דיודנדה עוד תוספת, ואינכם מסתפקים בזה שמקבל הדיודנדה שילם על הכנסתו את כלו המס.

ד"ר ת. ברוש:

אנו מבקשים להכניס את התיקון הזה כי המצב הקיים משחרר סוג מסויים של חברות, כטו: חברות מאושרות ע"פ חוק ערוד הון, לגמרי ממס רווחי הון. על כן אנו מציעים להכניס את התיקון הזה וטרואקטיבית.

ז. סוזאייב:

זו דווקא דוגמה טובה לכך שיש לבדוק את המקור.
אם זו המטרה, ולפי דעתי אני היא צודקת, הרי
שאני שולל את הדרך לפתרון. אני מסכים שאין כל הצדקה לשחרר מפעל מאושר
טל תשלום רווח הון, אבל כדי לקבל משהו מהם אין להרביץ בכולם. אני
מציע את שירותי חנ"ט, נשכ יחד ונעכד משהו.

ד"ר ת. ברוש:

סענתך צודקת אולם היא לגמרי תיאורטית. אין
מקרה שמחלקים רווח הון כדיודנדה. כל זמן
שאינ מחלקים את רווח ההון כדיודנדה הרי הכל בסדר, והוא מסשיך לשלם
אותם 25%. העול איפוא אינו אלא תיאורטי.

ז. סוזאייב:

האם סותר לחברה בשעת חלוקת הדיודנדה לומר:
אני מחלקת את הדיודנדה מההכנסה הרגילה שלי?

ד"ר ת. ברוש:

כן, זה אפשרי. אני מרשה זאת.

ז. סוזאייב:

אם אתה מרשה אז אין לי כל התנגדות.

ס ע י ף 32 (א)
=====

סר ז. שרף:

עד כה לא ברור היה על מי החובה להגיש דו"ח
ועל מי אין חובה כזאת. על כן הכנסנו את כל
4 הסעיפים המגדירים: (1) כל תושב ישראל שהכנסתו עולה על 1050 ל"י;
(2) כל תושב חוץ; (3) כל חברה; (4) כל אדם שפקיד היסטה דרש מסנו להגיש
דין וחשבון. ההבדל בין תושב ישראל לבין תושב חוץ הוא בזה, שתושב חוץ
אין ביכוי אישי והוא חייב במס כבר על הלירה הראשונה. יש כלל בעולם כי
תושב חוץ אינו מקבל את ההקלות האישיות. זה נוהג בעלאומי. אין הטובור
באזרח חוץ, אלא בתושב חוץ שלא דורשים מסנו דו"ח על הכנסתו הכוללת.

ס ע י ף 32 (ב)(ג)
=====

סר ז. שרף:

בזה אין כל שינוי.

ס ע י ף 32 (ד)
=====

ז. סוזאייב:

אני מתנגד לקנס ביעור 3%.

היו"ר י. גורלי:

בזה נסיים היום בענין זה ונעבור
לסעיף הבא העומד על סדר היום.
אנו עובדים למכתבו של שר האוצר בענין
ערכויות מטעם המדינה, דבר המחייב את אישורה של ועדת הכספים.

עדרות טסעט הסדינה למתן אשראי נוסף
לחקלאות בסכום של 6,000,000 ל"י
=====

היו"ר י. גורני:

אני קורא את סכתבו של שר האוצר :
"הריני מתכבד לבקש את אישורה של ועדת הכספים
של הכנסת למתן ערבויות טסעט הסדינה לבנקים חובנים ולאגודות שיתופיות
לאשראי אשר יתנו, בהטלצת משרד החקלאות, אשראי נוסף לחקלאות בסכום כולל
של 6,000,000 (ששה מיליון) ל"י."

האשראי יינתן לחקלאים, לחברות חקלאיות,
למיוקני תוצרת חקלאית ולטוטדות המטפלים בהתישבות חדשה. הרבית של
ההלוואות תהיה של 8 1/4% לשנה.

הערבויות תינתנה עד לסכום של 50% מההלוואות,
היינו עד לסכום של 3,000,000 (שלושה מיליון) ל"י."

ז. צור:

אנסיף כמה סיפטים. ערבויות אלה ניתנות
להלוואות עונתיות שבחלקן מיועדות למטרות
מתחייבות ובחלקן למטרות חדשות.

ז. סוזאייב:

מדוע בעצם ערבויות? מדוע יש להנהיג דבר זה
של ערבויות?

ז. צור:

הלוואה זו ניתנת לכל חקלאי וחקלאי, ואין
הבנק רשאי להעדיף חקלאי אחד על פני השני.
עד כה הוכיח הנסיון כי הממשלה לא הפסידה ולא כלום, כי אף פעם לא נתבעה
לילם בגלל ערבויותיה. הדבר נעשה בעצם דרך המוטדות החקלאיים. ההלוואה
לכותנה ניתנת לא ישירות לחקלאים, אלא דרך החברה לגידול כותנה. לגבי
גידול טבק נתגלה קושי בגלל חוסר הארגון של הערבים.

ח. חנין:

אני רוצה להעיר הערה שהעירותיה כבר כמה
פעמים. אני חושב שבפניות מסוג זה של מתן
ערבויות צריך להיות פירוט: איזה בנקים ואיזו חכנית. ואני מוטרף זאת
תוך חיוב מוחלט של הבקשה הזאת.

ט. חזני:

למעשה יש פה ערבות טובה : 100% של החברה
המיוקנת ונוסף על כך ערבותה של הממשלה. אם
כן - מדוע לתת רבית של 8 1/4 אחוז?

כן הייתי רוצה לקבל פירוט הענפים השונים
ומה הסכום הניתן לכל דונם?

שאלה שלישית: האם אין משרד החקלאות סבור שיש
להעלות את השעור לדונם לכל גידול, כי גם אתמול לא עמד השעור שניתן בשום
פרופורציה?

ח. רובין:

צודק חבר הכנסת חזני השואל: אם יש בטחון
כל כך מלא, מה ההצדקה לשעור כזה של רבית?

ולענין הערבים. יודע אני כי ערבים הנזקקים
להלוואה לעיבוד פלחה ועוד נתקלים בקשיים בלתי רגילים. למדינה יש ענין
לעודד את גידול הפלחה, והייתי רוצה לדעת איך מבטיח משרד החקלאות את
הטיפול ההוגן במגדלי הפלחה הערבים?

ז. צור:

זה לא שייך לכאן. נעטוק בזה לחוד. יש מכתב גם בעניני הפלחה.

ח. רובין:

חוק ערבות מטעם המדינה אוטר כי אין חוקף לכל ערבות, אלא גם אושרה על ידי ועדת הכספים של הכנסת. היינו, על וועדת הכספים לאשר את התנאים והבטחויות. לדעתי על לה - לוועדת הכספים - לאשר רבית זו בגובה של $8\frac{1}{4}$ אחוז. מכל מקום פירוט כלשהו דרוש, ואיני אוטר זאת מתוך טגטה להקשות אלא מתוך טגטה יסודית לעצם הענין.

א. הרצפלד:

יודע אני כי לא יועיל לנו ולא כלום, והבנקים ימשיכו ללכת בדרך בה הם הולכים. לא רק ש-50% נותנת הטמסלה, אלא ש-35% נוספים ניתנים למשקיעים החלשים דרך הסוכנות. רוב רובם של המשקיעים, משעים אחוז מהם, משלמים ועומדים בהתחייבויותיהם. יתכן ו-10% בלבד אינם משלמים, ואז נדרשת הטמסלה למלא ערבותה.

אני רוצה להציע לוועדת הכספים לאשר את הבקשה, ומצד שני להטיל על משרד החקלאות לבוא בדברים עם הבנק בענין הרבית. אולי יש גם מקום למכתב מטעם יו"ר ועדת הכספים.

י. קרגמן:

קודם כל עלינו לאשר את הבקשה, ולגוף הענין - לקיים בירור.

ש. דיין:

האם $8\frac{1}{4}$ % כולל הכל, או שנדרסף לכך תהיינה כל הצרות הידועות?

האם דורשים ערבות גם מהקרנות של הזרמים?

ז. צור:

אי אפשר לפרט מראש את הבנקים, היות והדבר נתון למו"ס הרלך ומתחדש מדי פעם בפעם.

לענין המפרעות. יש כאן גם הגדלה של היחס וגם הגדלת סכום המפרעה. השנה נתנו למאה אלף דונם בוטנים בה בשעה שאשתקד רק ל-50 אלף דונם, ובסקום - 50 ל"י אשתקד לדונם, נתנו השנה - 65 ל"י. וכן גם בשאר הענפים.

הפלחה מהווה בעייה בפרדת. כאן נותנים את ההלוואה לחקלאית עצמו ולא דרך הארגונים. לא אחת היו בענין זה כשלונות. גם עתה קיים פיגור של רבע מיליון דולאר. ההגבלות בסתן הלוואות לפלחה לא נובעות אך ורק מבחינת הנותן, אלא גם מבחינת המקבל. אין מגדלי הפלחה מוכנים לקבל הלוואות.

לענין הרבית. קודם כל זה כל הרבית וללא צירופים. ד"ר ברט הוכיח בטוחות ובטופתים שאיננו יכול להקטין את שעור הרבית. יתכן שתיקבע הגדרה מיוחדת להלוואות מסוג זה לאחר שיצא הצו.

לשאלתו של חבר הכנסת דיין אני רוצה לומר, שאין כאן כל ערבויות בוספות. יש אולי מקום לטעון בענין הרבית, אבל לא בענין הערבות. נכון הוה שאבנקים קיבלו עליהם סיכון רב בענין זה, והערבות הזאת מאפשרת להרחיב את האשראי החקלאי על אף הסיכון. גם משרד החקלאות חושב שסכום המפרעה אינו מספיק הצרכים, אבל בכל זאת יש בסכום המפרעה השנה טיפוס הגדלה.

י. נדר:

אבקש לסדר.

היו"ר י. גורי:

במשך זמן הישיבה כמעט ולא היית. תסכים
אתי שאין זו דרך נכונה לאחר שדניס כבר
למעלה מטחצית הסעה להיכנס לפני ההצבעה ולומר: אני מבקש לסדר.

י. בדר:

אולי אתה צודק, אבל אם מבקש דחיייה למזור...

היו"ר י. גורי:

תסכים אתי שלא זו הדרך.

י. בדר:

אני מסכים להצבעה, אבל אחר-כך מבקש
רשות דבור להודעה.

היו"ר י. גורי:

אני סוכן לשמוע הודעתך גם לפני ההצבעה.

י. בדר:

לא, אחרי ההצבעה.

היו"ר י. גורי:

אנו עוברים להצבעה.

ה צ ב ע ה

בקשת שר האוצר לערבות מטעם הסדינה לסמן
אשראי בוסף לחקלאות - א נ ש ר ה .

היו"ר י. גורי:

הודעה לחבר הכנסת בדר.

י. בדר:

אני חושב כי יודע לכם שאיני חס הינום בטוב
ואיני בקו הבריאות. ואיני יודע אם בטוב זה
ובתנאים אלה נכון היה להדגיש עובדת עזבי את הישיבה, ובעקבות הדבר -
אי יכולת לדבר לסדר. אחר במקומי היה יושב כבר מזמן בבית.

היו"ר י. גורי:

רציתי לשתור על הסדר הטוב של עבודת הועדה.
אני יודע שלסדר מבקשים לפני שנכנסים לדיון.

זה דבר אחד.

דבר שני. נתבקשתי על ידי סגן שר החקלאות
סלפונית לאשר את בקשתו של שר האוצר. הבינותי שיש דחייפות בדבר. אף על פי
כן ביקשתי לסטור הודעתך לפני ההצבעה. אתה לא עשית זאת, אבל אני סוכן
לשתור לך זכות לעשות זאת גם עתה.

י. בדר:

אני מבין שמצבי האישי אינו יכול להפריע.

היו"ר י. גורי:

אני יומר לך זכות זו, ואם תרצה להשתמש בה
סחר בבוקר - אני סוכן שהועדה תחזור לענין זה.

אנו עוברים לענין הפלחה.

ענין הפלחה
=====

ז. צור:

הלוואה לסגדלי פלחה ניתנת לפלחה, וסוג השתתפות המטלה דרך הבנקים בטליון ל"י. סדי שנה יש לוודש את הדבר, ובתקציב להון חוזר מופיע אותו הסכום. אם יש פה הצעה הנוגדת להעביר סכום מסוימים מסוימים של התקציב לסעיף חדש, זה נוסד המעט פקדון קבוע לענין זה בסקוט הלוואה עונתית.

בהזדמנות קודמת ביקרו חברי הוועדה הסברים על ההון החוזר בתקציב הפיתוח: סעיף הון חוזר לחקלאות מטתכם השנה בסך של 4.900.000 ל"י. סכום זה מתחלק כך: 2,5 טליון ל"י חידושים; 2,4 טליון ל"י לפעולות חדשות.

הסך של 2,5 טליון ל"י כוללים: 1,5 טליון ל"י הלוואה לפלחה; 900 אלף ל"י פקדונות בבנק דיסקונט ובנק הפועלים ו-100 אלף ל"י - פאז"ג. סה"כ יורדים שני טליון ל"י, והתוספת להון חוזר היא 2.400.000 ל"י.

טרם קבענו מבחינה תקציבית את חלוקת הסכום של 2.400.000 ל"י.

40 אלף ל"י יש לחברת עלי-טבק, שהיא חברה משותפת לסוכנות נלמשהלה בסיוע גידול הטבק; 100 אלף ל"י - קרן משותפת עם בנק יפת לגידול זרעים; 250 אלף ל"י - קרן משותפת עם סוכן קופות טלווה בסכום של טליון ל"י; רבע טליון מטפני הון חוזר ו-3/4 - הסוכנות אאוקופות טלווה; 50 אלף ל"י - אוצר לחקלאות, פקדון לטיסון ההתיישבות החדשה הקשורה בבנק, בהנהלתו של טר זקיף; 25 אלף ל"י - פקדון לאוצר האכרים לטיסון ההתיישבות החדשה; 150 אלף ל"י - בנק לאומי לקרן משותפת עם בנק לאומי בסכום של 300 אלף ל"י לטיסון ספרעות לענפים שונים, כסו: דבש ועוד; 125 אלף ל"י - קרן משותפת עם הלוואה וחיסכון זכרון-יעקב - קרן משותפת להתיישבות החדשה לכניסה לארגוני הקניות; 250 אלף ל"י - לבנק הפועלים לקרן משותפת המיועדת להתיישבות החדשה לכניסה לארגוני הקניות; 200 אלף ל"י - קרן משותפת עם בנק חקלאות בסך 800 אלף ל"י לטיסון גידול בקר לבשר; 50 אלף ל"י - קרן משותפת עם בנק לחקלאות בסך 150 אלף ל"י לנזקי שדפון; 280 אלף ל"י - קרן משותפת עם בנק א"י לדיסקונט לשם מיסון הון חוזר; 100 אלף ל"י - קרן לטיסון קניית טבק בסך 200 אלף ל"י; 40 אלף ל"י - קרן עם בנק הפועלים לפלחים ערביים בסך 80 אלף ל"י.

כל זה יחד מטתכם בסך של טליון ו-660 אלף ל"י. בצענו פעולות בסך טליון ומאתים אלף ל"י. השאר - על האוצר לבצע על סוף יוני.

ש. דיין:

בכמה בהנחה ההתיישבות החדשה, ובכמה - ההתיישבות הותיקה?

ז. צור:

60% ההתיישבות החדשה.

ש. דיין:

האם אתה מוכן להטעין לי מטפרים סדרייקים?

ז. צור:

כן.

י. בדר:

איני מתנגד, אולם אני מבקש להבדיל בין שני דברים: הלוואות להון חוזר לגידול פלחה - טליון ל"י להתיישבות חדשה בלבד, וחצי טליון להתיישבות ותיקה וחדשה. ההבדל בשלש סעיפים. סעיף 30.201 - הטקנה בסעיף זה של הלוואות לקרנות משותפות בהתיישבות החדשה. סך זה היה מיועד רק בשביל התיישבות חדשה, ואיני רוצה להיות שותף לקרן מעורבת. עכשיו אנו באים להכניס את הכסף לקלחת אחת. איני רוצה שיהיה זה על אחריותי.

היו"ר י. גורני:

הייתי רוצה לשמוע בענין זה תשובה מה חבר הכנסת צור. יתכן ויתן תשובה סביבה את הדעת.

ז. צור:

ההלוואות הניתנות לפלחה מבחינות בין מסק חדש לבין מסק ומיק. לחקלאים הותיקים אנו נותנים 5,5 ל"י, ומילו לחדשים - 5 ל"י. נוסף על כך מרבית השטח בפלחה הוא בידי ההתיישבות החדשה. אין להכניד בענין זה כי יביא הדבר בעקבותיו להכבדה דווקא על המסקים החדשים. כל ענין הערבות דרוש דווקא בגלל המסק החדש ולא בגלל המסק הותיק.

היו"ר י. גורני:

אנו רושמים בפרוטוקול, שגם אם מאשרים אנו את הסכתב הטובה לפנינו, הרי רק לאחר הודעה שקיבלנו כי החלק הארי של ההלוואות ייסדר לרשות ההתיישבות החדשה, וכתוצאה מהשינוי לא יורע מצבה של ההתיישבות החדשה.

י. בדר:

הצעתי היא: הלוואות לאון חוזר לגידול פלחה תינתנה - התיישבות חדשה - טיליון ל"י והתיישבות ומיקה - חצי טיליון ל"י.

ז. צור:

אבדוק את החשבון.

היו"ר י. גורני:

אנו עוברים להצבעה.

ה צ ב ע ה

הצעתו של חבר הכנסת בדר - בתקבלה.

א. בהיר:

בענין הרבית. לדעתי הדיון עם שר המוצר על גובה הרבית אינו פותר את השאלה. אני מציע לוועדה הגב המישור של הערבות להזמין לשיבת ועדת הכספים את שר המוצר, נגיד בנק ישראל ונציגי הבנקים הגדולים.

היו"ר י. גורני:

נדמה לי שאין טקום כבר לפגישה הראשונה להזמין את נציגי הבנקים. קודם נזמין את שר המוצר ונגיד הבנק ונקייים אתם דיון.

בזה אנו מסיימים היום.

הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 13.35